

A MÁJUSI CSEREBOGÁR LÁRVÁJÁNAK SÚLYOS KÁRTÉTELE TERMŐ GYÜMÖLCSÖSBEN ÉS FAISKOLÁBAN

ÁCS TÍMEA, FAIL JÓZSEF, RÉDEI DÁVID, VÉTEK GÁBOR és PÉNZES BÉLA

Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

Az utóbbi években a gyümölcsstermesztő üzemekből egyre több jelzés érkezik tanszékünkre a cserebogár lárvák fokozódó kártételéről. A károsítás főleg a homoktalajú ültetvényekre telepített állókultúrákat és szaporítóanyag előállító üzemeket érintette.

Az engedélyezett növényvédelmi kezelések hatása elmaradt a várakozásoktól, így a kertészek érdeklődése új növényvédelmi módszerek kidolgozására irányult. Ebbe a munkába kapcsolódtunk azzal a céllal, hogy értékeljük mindazokat a tényezőket és változásukat, amely a kártétel fokozódásához vezetett.

Módszeres vizsgálatainkat 2004. évben Szabolcs-Szatmár-Bereg megye cserebogarak által erősen veszélyeztetett növényállományaiban végeztük. Vizsgálataink kiterjedtek gyümölcsfaiskolai kultúrák, anyatelepek és termőültetvények vizsgálatára is. A cserebogár lárvák korának, elhelyezkedésének és károsításának vizsgálatára a tenyészdőben 2 alkalommal talajfeltárásokat végeztünk termő meggy, málna, szeder növényállományokban és szamóca, alma, birs, ribiszke anyatelepeken.

Megállapítottuk, hogy az L₃-as lárvák valamennyi mintavételi helyen a *Melolontha melolontha* lárvái voltak. Valamennyi növényállományban a kultúrnövény gyökerei által sűrűn átszőtt talajrétegben volt a legnagyobb a lárvák egyedsűrűsége. A termő meggy ültetvényben lárvák már június végén 50-70 cm mélységben, míg a sekélyebben gyökeresedő bogyós kultúráknál 20-40 cm mélyen helyezkedtek el. A fejlett L₃-as lárvák még az ősz folyamán is folytatták a károsítást. Különösen jelentős, növényállomány pusztulásában is mérhető kártételt termő meggy, málna, szeder ültetvényekben, továbbá alma, birs alanytelepeken figyeltünk meg. A feltárás során előkerült lárvák entomopatogén szervezetek előfordulására utaló tüneteket nem mutattak.

A ribiszke anyanövények a gyökérszónájukban nagy számban előforduló lárvák ellenére növekedésbeli lemaradást nem mutattak. A környező fiatal akácerdő talajában szintén jelentős L₃-as lárvapopulációt találtunk, ami a következő évi tömeges rajzás bekövetkezését valószínűsíti.